

man kunde frygte, at der skulde komme den mindste Draabe af Opposition.

Saaledes er det altsaa i Fredericia og Horsens, og jeg er sikker paa, at der findes utallige Sidestykker dertil andre Steder. Det er den Maade, hvorpaa Højre ligetil den Dag i Dag har administreret sine Sparekasser. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) talte om, at der er Klikevæsen indenfor Bondestanden. Det er muligt, men en Ting ved jeg, at der er et saadant Klikevæsen indenfor Højre i Byerne. Det har været langt frodigere tidligere, men der er Rester tilbage af det, og en saadan Rest findes netop i Fredericia, hvor Højre har raadet i Kraft af dette, at der ikke var Selvstyre; det er gaaet udenom Flertallet i Kommunen og har sikret sig derved, at man har suppleret sig selv. Der er her en uindtagelig Højrefæstning; her hersker Enevælden. Her bestemme vi, siger Højre, hvorledes Sagerne skulle ordnes, her raade vi selv over alle Forhold, og ingen kan blande sig deri. Naar Højre har noget saadant at henpege paa fra det ene Sted til det andet, er det letsindigt af en Repræsentant for Højre at kaste med Sten paa Selvstyret og begynde at tale om Klikevæsen andre Steder.

Naar man nu ser paa alt det, som er sket dels med Bankerne i København, dels med Den sjællandske Bondestands Sparekasse og Sparekassen i Fredericia og saa videre, saa vil man være klar over, at det ikke er tilstrækkeligt, at Staten, om den finder Anledning dertil, skrider ind for at tilvejebringe Ro. Jeg synes, man maa sige, at saaledes som det nu gaar, maa og kan det ikke blive ved. Der staar i Virkeligheden saa store Interesser paa Spil her, hvor Enkeltmænd sidde og administrere Millioner i Kraft af Bestemmelser, der skyldes Fortiden, at der maa Lovgivningsmagten, da der nu er sket noget galt, have Ret til at skride ind og kræve et bedre Indseende end hidtil. Den Inspektion, der finder Sted efter den sidst vedtagne Sparekasselov, maa absolut siges at være ufyldstgørende. Der er ikke Tvivl om, at Fredericia Sparekasse, helt talmæssig set, har sine Sager i Orden. Kommer Sparekasseinspektøren, vil han se, at alle Pengene, som skulle være der, ere til Stede i Kassen, at Pengene ere anbragte forsvarligt, og at Kassebeholdningen paa 375,000 Kr. beror i Fredericia Bank. Alt er i den skønneste Orden i denne Sparekasse, naar man vil foretage en Talrevision, til Trods for at dens Forhold i Vir-

keligheden ere saa miserable, som Tilfældet er, fordi man har spekuleret vildt og tilsat sine Penge paa Foretagender, der ere strandede.

Der findes, efter hvad statistisk Aar bog opviser, i de forskellige Sparekasser Indskud paa i alt 1,240,000 Konti, hvilket vil sige halvt saa mange, som Danmark tæller Indbyggere. Der er selvfølgelig ikke lige saa mange Sparere, da flere have mere end 1 Konto. Der er 516 Sparekasser, og i disse er der indskudt i alt 717½ Mill. Kr. — eller var ved Udgangen af 1907 —, foruden at der i 128 Banker var indskudt 677 Mill., altsaa i alt 1,394 Mill. Hvis det gaar heldigt med disse Penge, tage Privatfolk hele Avancen, den enevældig raadende Bestyrelse af Sparekasserne kan fordele Overskuddet uden Kritik. Den alene bestemmer derover. Gaar det galt, træder Staten til og hjælper. Der maa her foretages en Forandring, hvis man overhovedet skal yde nogen Garanti.

Jeg synes, man kan sige, at Fredericia Sparekasse nu er bleven insolvent netop i Kraft af Bankgarantien. Hvis denne ikke var bleven ydet, saa vilde Fredericia Sparekasse have mistet $\frac{1}{3}$ af sin Reserrefond og havde altsaa de 66 pCt. i Behold. Der maa være Sikkerhed for, at Sparekassen ikke bliver daarligere stillet, end den vilde have været uden Statsgarantien, hvad der for øvrigt falder sammen med Udtalelser, der faldt fra det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) i Gaar. Sparekassen maa ikke blive daarligere stillet, fordi Bankerne nu faa Statsgaranti. Den maa paa en eller anden Maade kunne faa den Del af sine Penge, som den retmæssig har til gode, og det maa det Udvalg, der bliver nedsat, absolut passe paa, at man kan naa til, at Sparerne blive sikrede derovre. Jeg vil samtidig sige, at jeg kan ikke dele den Opfattelse, der fremsattes af Finansministeren, at enten Rigsdagen siger Ja eller Nej, saa bliver det akkurat lige ens. Jeg er sikker paa, at selv om Staten siger, at den ikke vil have sine Fingre med i den Garanti, som skal ydes Fredericia Bank, saa har denne Bank en saa mægtig Indflydelse, ja, lad mig bruge den Vending, saa hytter Fanden nok sine; denne Bank gaar sikkert ikke rabundus af den Grund, idet man i Hovedbankene er stærkt interesseret i dens Eksistens. Jeg tror, at Staten kunde have holdt sig tilbage med Hensyn til at yde Garanti for disse Banker, der alligevel nok vilde være blevene hjulpne. Men nu hjælpes Bankerne ud af en Forlegenhed ved, at Staten træder til.